

Kanta-tiekartta ja uudet tietosisällöt

Tietoarkkitehtuurin ohjausryhmä

Päivi Achté, Anne Ålander

13.3.2023

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Kanta-palvelujen kehittämisen kokonaisuus

Asiakas- ja potilastietojen sekä hyvinvointitietojen hyödyntämisen tukeminen sote-palveluissa

Lääkehoidon hallinta

Kuvantamisen aineistojen hallinta

Tietojen luovuttaminen valtakunnallisen soten ulkopuolelle

Henkilön asioinnin ja omahoidon tukeminen sekä tahdonilmaisut

Sote-tietojen käytönhallinta

Asiakas- ja potilastietojen toisiokäytön tukeminen

Lähivuosien kehittäminen koostuu useasta tiekartasta

- Asiakas- ja potilastietojen sekä hyvinvointitietojen hyödyntämisen tukeminen sote-palveluissa
- Lääkehoidon hallinta
 - Kuvantamisen aineistojen hallinta
 - Tietojen luovuttaminen valtakunnallisen soten ulkopuolelle
 - Henkilön asioinnin ja omahoidon tukeminen sekä tahdonilmaisut
 - Sote-tietojen käytönhallinta
 - Asiakas- ja potilastietojen toisiokäytön tukeminen

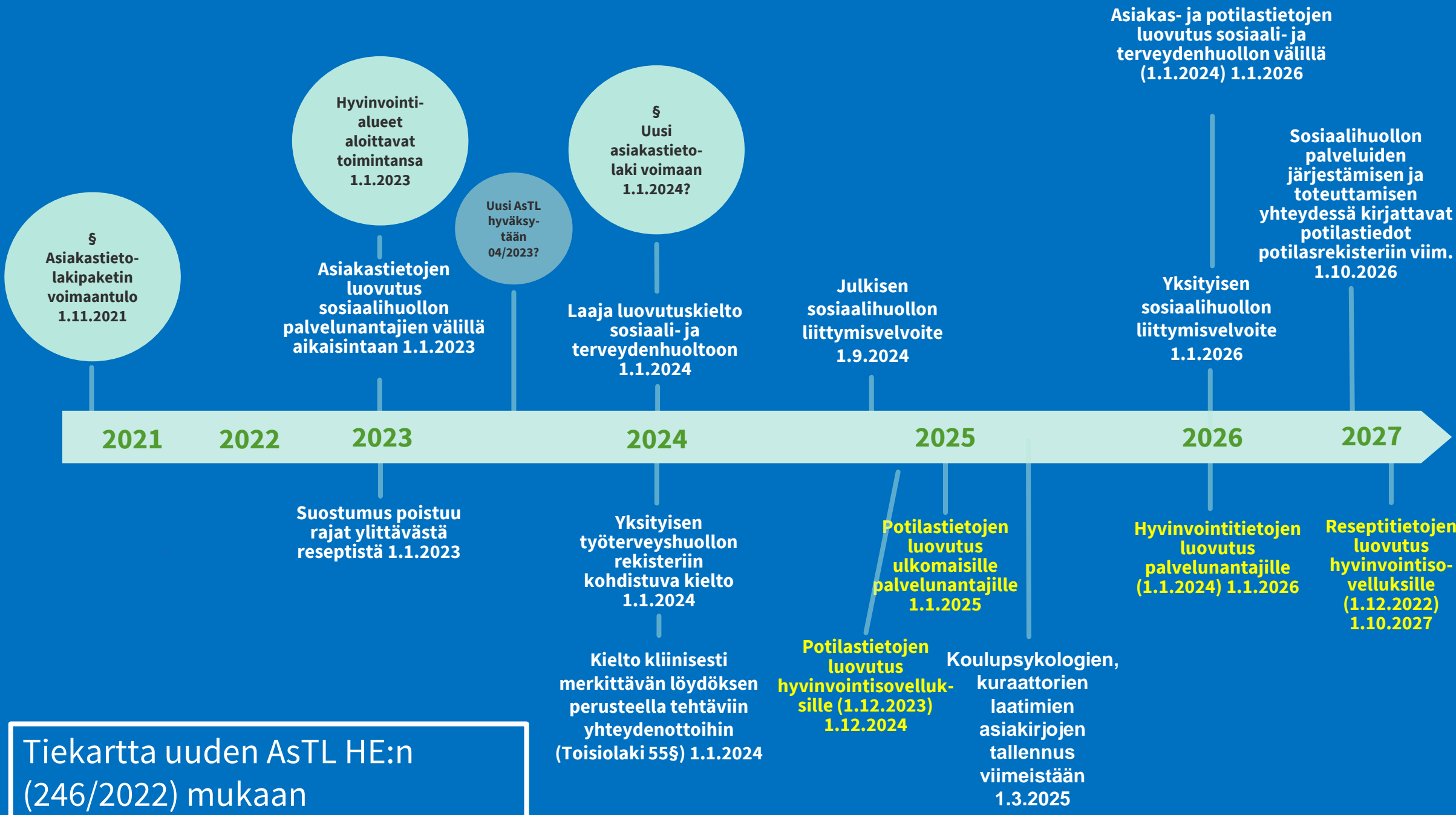
	2023				2024				2025				2026				2027				2028				2029							
	01	02	03	04	01	02	03	04	01	02	03	04	01	02	03	04	01	02	03	04	01	02	03	04	01	02	03	04	01	02	03	04
Valtakunnallinen lääkityslista	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Lääkityslista siirtyy hoidon rajapinnoissa mukana	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Osastolääkitys ja kansalaisen kirjaukset	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Kattava kokonaislääkitys	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Omatietovarannon rajapinta																																

	2023				2024				2025				2026				2027				2028				2029							
	01	02	03	04	01	02	03	04	01	02	03	04	01	02	03	04	01	02	03	04	01	02	03	04	01	02	03	04	01	02	03	04
Valtakunnallinen lääkityslista	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Lääkityslista siirtyy hoidon rajapinnoissa mukana	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Osastolääkitys ja kansalaisen kirjaukset	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Kattava kokonaislääkitys	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Omatietovarannon rajapinta																																

	2023				2024				2025				2026				2027				2028				2029							
	01	02	03	04	01	02	03	04	01	02	03	04	01	02	03	04	01	02	03	04	01	02	03	04	01	02	03	04	01	02	03	04
Valtakunnallinen lääkityslista	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Lääkityslista siirtyy hoidon rajapinnoissa mukana	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Osastolääkitys ja kansalaisen kirjaukset	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Kattava kokonaislääkitys	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Omatietovarannon rajapinta																																

Kehittämisen painopisteet 2023

- Asiakastietolain toimeenpanon tehtävät
- Kanta-palvelut hyvinvointialueiden tiedonhallinnan tukena
 - Yhteistyömallin luominen Kanta-kehittämiseen alueiden kanssa
 - Hoitoonpääsyn seurannan edellyttämä kehittäminen
- Kanta-lääkityslistan kehittäminen
- Kanta-palvelujen hyödyntämistä edistävä työ
 - Uudet toiminnallisuudet ja tietosisällöt
 - Tiedon laadun kehittäminen tietotuotannon elinkaaren näkökulmasta
 - Toissijaisen käytön edistäminen
- Kansallisten vaatimusten toteutumisen ja käyttöönottojen seurannan kehittäminen

Tiekartta uuden AsTL HE:n (246/2022) mukaan

Konseptoinnit pohjustavat lähivuosien kehittämistä

Valmiit konseptoinnit

[Lääkehoidon tiedonhallinnan konsepti](#)

[Työ- ja toimintakyvyn konsepti](#)

[Kuva-aineistojen arkiston uusien toiminnallisuuksien konsepti](#)

[Hyvinvointitietojen ja Omatietovarannon jatkokehityksen konsepti](#)

[Käyttölokipalvelun konsepti](#)

[Kysely- ja välityspalvelun konsepti](#)

Hoidon seurannan tietorakenteet –tulossa julkaisuun

Lääkehoidon tiedonhallinta

HYÖDYT

- Lääkitystiedot löytyvät aina samasta paikasta (Kanta-lääkityslistalta)
 - Lääkityslistan tiedot ovat (kattavia ja) ajantasaisia
 - Kaikilla lääkehoitoon osallistuvilla ja lääkkeen käyttäjällä samat kattavat lääkitystiedot käytettävissä (kiellot huomioiden)
- Lääkitystiedon laatu paranee
- Lääkitysturvallisuus paranee
- Säästää resursseja terveydenhuollossa ja apteekeissa, tuo säästöjä lääkkeen käyttäjälle ja yhteiskunnalle

Määrittelyt

Toteutukset

Käyttöönnotot

△ Määrittelyt toteutettavissa

📋 Asiakastestausvalmius

Lääkehoidon tiedonhallinnan konsepti Q2/2020

Asiakastietolaki voimaan 1.1.2024

	2023				2024				2025				2026				2027				2028				2029			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Kanta-lääkityslista		△				📋																						
Lääkityslista hoidon rajapinnoissa								△				📋																
Osastolääkitys ja kansalaisen kirjaukset												△							📋									
Kattava kokonaislääkitys																			△				📋					
Omatietovarannon rajapinta																												

Kehittämisen tiekartta ammattilaisille

2023

- Asiakas- ja potilastietojen luovutushallinta laajenee
- Kanta-lääkityslistan kansallinen kehittäminen
- Uudet sote-tietosisällöt sekä hoitoon pääsytietojen tuki
- EU-tasoinen potilastiedon kehittäminen
- Omätietovarannon kehittäminen
- Kysely- ja välityspalvelun jatkokehityksen aloitus
- Tietokomponenttimalli

2024

- Kansalaisen hyvinvointitietojen hyödyntäminen terveydenhuollossa*
- Näkyvän valon kuvat (esim. silmänpohjakuvat) ja suun terveydenhuollon intraoraalikuvat
- Potilastiedon yhteenveto FIN→EU
- Sosiaalihuollon laaja tiedonsaantioikeus*
- Suun th oikomishoito
- Uusia rakenteisia tietosisältöjä

2025

- Kanta-lääkityslista käyttöön otettavissa
- Potilastiedon yhteenveto EU→FIN
- Tietojen luovutus sosiaali- ja terveydenhuollon välillä*
- Uusia rakenteisia tietosisältöjä

2026

- Kanta-lääkityslistan kansallinen kehittäminen (osastohoito-avohoito, tarkistusmerkinnät)
- Kysely- ja välityspalvelun uudet toiminnallisuudet
- Käyttölokivalvelun kehittäminen
- Tietokomponenttimalli
- Uusia rakenteisia tietosisältöjä

2024 - 2025

- Kysely- ja välityspalveluun uusia tallennettavia ja välitettäviä todistuksia sekä lausuntoja uusille vastaanottajille
- Seulontatutkimuksien laboriotutkimukset ja asiakirjat
- Sosiaalihuollon ajanvaraustiedot
- Tietojen käytön valvonnan kehittäminen
- Tietokomponenttimalli
- Työ- ja toimintakykytietojen kansallinen kehittäminen

Kehittämisen tiekartta kansalaisille

Tiedot näkyvät kansalaisille OmaKannassa vain, mikäli sote-palvelunantajat ovat ottaneet käyttöön toiminnallisuudet asiakas- ja potilastietojärjestelmiinsä

2023

- Mahdollisuus tallentaa omia hyvinvointitietoja OmaKantaan itselleen talteen
- Edistetään hyvinvointitietojen tallentamista Omatietovarantoon
- Parannetaan OmaKannan käytettävyyttä
- Sosiaalipalvelujen asiakastiedot OmaKannassa
- Tuetaan uusien arkistoitavien tietojen näyttämistä

2024

- OmaKanta mobiiliapplikaatio*
- Potilasyhteenvedon hyödyntäminen toisessa EU-maassa mahdollistuu
- Potilastietojen luovuttaminen kansalaisille hyvinvointisovellusten kautta

2025

- Kanta-lääkityslista OmaKannassa

2026 - 2027

- Kanta-lääkityslista OmaKannassa kehittyy (osastohoito)
- Reseptitietojen luovuttaminen kansalaisille hyvinvointisovellusten kautta mahdollistuu
- Tuetaan uusien arkistoitavien tietojen näyttämistä

2024 - 2025

- Ajanvaraustiedot OmaKannassa ja voit siirtyä paikalliseen ajanvarauspalveluun
- Asiakas- ja potilastietojen luovutustenhallinta laajenee
- Kansalaisen hyvinvointitietojen hyödyntäminen terveydenhuollossa mahdollistuu
- Palvelusetelien näyttäminen ja siirtymä palvelusetelijärjestelmään mahdollistuu OmaKannassa
- Siirtymät OmaKannan ja paikallisten asiointipalvelujen välillä
- Todistusten ja lausuntojen välittäminen OmaKannan avulla viranomaisille mahdollistuu vaiheittain
- Tuetaan uusien arkistoitavien tietojen näyttämistä

Kanta-palvelut kehittäminen 2023 1/2

Asiakas- ja potilastietojen luovutustenhallinta laajenee:

- Terveystietojen kieltokokonaisuus (laaja luovutuskielto, yksityisen työterveyshuollon rekisterin kieltäminen, puolesta asetettavat kiellot)
- Sosiaalihuollon asiakastietojen hyödyntäminen Kanta-palvelujen avulla toimialan sisällä sekä luovutuslupa ja kiellot
- Sosiaalihuollon luovutusilmoitukset
- Asiakas voi kieltää kliinisesti merkittävän löydöksen perusteella tehtävät yhteydenotot (Toisiolain 55 §)
- Tietojen luovuttaminen sote-toimialojen välillä: suunnittelu ja määrittely
- Todistusten ja lausuntojen välitys muille viranomaisille: suunnittelu ja aikataulut
- Hyvinvointitietojen luovuttaminen sote-ammattilaisille: suunnittelu ja määrittelytyö

Kanta-Lääkityslistaa kehitetään:

- Kanta-lääkityslistan kansallinen kehittäminen vaiheen 2 osalta (lääkityslista avohoidossa)
- Vaiheen 3 (osastohoito - avohoito, tarkistusmerkinnät) käynnistäminen
- Sairaala-apteekkien liittyminen Kantaan: tuotantokäytön aloitus järjestelmätoimittajien kanssa yhteisellä aikataululla

Suomalaisen henkilön potilasyhteenvedon hyödyntäminen toisessa EU-maassa

Kanta-palvelujen kehittäminen 2023 2/2

Hoitopääsytietojen seurannan kehittäminen kohti Kanta-pohjaisuutta

- Merkinäntekijämuutokset
- Ostopalvelunvaltuutus 2.0
- Terveystietojen ajanvarausasiakirja
- Hoidon tarpeen arvio –asiakirja

Uudet toiminnallisuudet Sosiaalihuollon asiakastietojen arkistoon

- Asiakastietojen näyttäminen Omakannassa
- Laaja rekisterinkäyttöoikeus on otettu käyttöön turvakotipalveluissa
- Tuki asiakkaan sähköisesti allekirjoittamille sosiaalihuollon asiakirjoille

Uudet toiminnallisuudet Kuva-aineistojen arkistoon

- Laboratoriotyönkulussa olevien EKG tutkimusten tallennuksen mahdollistaminen Kuva-aineistojen arkistoon

Tuki henkilötunnusten uusille välimerkeille (riittävyysratkaisu)

OmaKannan käytettävyyden kehittäminen

- Käyttöliittymä uudistetaan käyttäjien tarpeiden pohjalta ja saavutettavuusvaatimukset huomioiden

Omatietovarannon hyödyntäminen

- Uusien tietosisältöjen tallennusmahdollisuus Omakannasta Omatietovarantoon
- Uusien tietosisältöjen kehittäminen HVA ja hyvinvointisovellustoimittajien tarpeista

Käyttöönottojen painopisteet 2023

1. Asiakastietolain ja sote-lakien muutokset

- Uusi informointi, luovutuslupa
- Kaikkiin asiakas- ja potilastietoihin kohdistuva kieltä, työterveyshuoltoon kohdistuva kieltä
- Hyvinvointialueiden Kanta-palvelujen käytön aloitus

2. Kanta-palvelujen hyödyntäminen ostopalveluissa

- Terveystietokannan ostopalveluvaltuutus
- Sosiaalihuollon rekisterinkäyttöoikeus

3. Sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston lakisääteisen liittymisvelvoitteen täyttävä käyttöönotto

4. Kanta-lääkityslistan 1 vaihe

- Lääkkeen tunnisteen ja Lääketietokanta versio2022 käyttöönotto
- Rakenteinen annostus

5. Yksityisen terveydenhuollon Potilastiedon arkiston käyttöönnotot

6. Keskeisten terveystietojen yhteenvedot (tasonnosto 2016)

7. Alaikäisen puolesta-asiointi

Lisätietoa

- [Kanta-palvelujen painopisteet](#)
- [Kanta -julkaisuaikataulut](#)
- [Kehittäminen Kestävän kasvun ohjelmassa](#)
- [Kanta.fi](#)

Katsaus uusien tietosisältöjen kehittämiseen

Uudet tietosisällöt/tietomääritykset

- Lähteinä esim. muutokset laissa, asetuksissa, sote-määrityksissä, standardeissa tai valtakunnallisissa tilastointivaatimuksissa, Kanta-palvelujen sovitut kehittämiskohteet, konseptoinneista nousevat tarpeet tai sote-toimijoiden ja tietojärjestelmätoimittajien tarpeet
- Tarpeet arvioidaan ja priorisoidaan erityisesti hyöty- ja kustannusnäkökulmasta yhteensovittaen ensisijainen tiedonkäsittely ja tietotuotanto toisiokäytön tarpeisiin ◊ uusi vs. vanhan kehittäminen ◊ riippuvuudet ◊ pitkän aikavälin kehityssuunnitelmat
- Terveystietojärjestelmällä ja sosiaalihuollolla omat muutoshallintaprosessit ja Omätietovarannon hyvinvointitiedoilla omansa → Prosessit kohtaavat koodistopalveluprosessissa
- Vain osa tarpeista tarvitsee Kanta-toteutuksen

Koodistopalveluprosessi

- THL:n lakisääteisten tietorakenteisiin liittyvien tehtävien keskeinen ydinprosessi
- Valmistelu-, laadunvarmistus- ja julkaisuprosessi kansalliseen käyttöön vahvistettaville sote-tietomäärittelyksille
 - Tukee tietorakenteiden valmistelutyötä
 - Linkitys muihin määrittelyihin (määrittelyprosessin kuulemis- ja palautekierrokset ym.)
 - Päällekkäisyyksien välttäminen
 - Laadunvarmistus (selkeys, ymmärrettävyys, käyttötarkoitus, terminologiset tarkistukset jne.)
 - So / Te / toisiokäyttökatselmointi ja tekninen tarkastus
 - Viranomaispäätös kansallisesti hyödynnettävistä tietorakenteista
 - Julkaisualustoja: Codeserver, Sosmeta, Termeta, Sote-sanastot, SNOMED MLDS / HealthTerm. Lisäksi koodistopalvelutiedotteet.

Esimerkkejä yhteistyöryhmistä

- Sote-neuvottelukunta, digitalisaation ja tiedonhallinnan jaosto, sihteeristö ja hanketoimisto
- Sote KA ryhmät ja Sote-tietoarkkitehtuurin ohjausryhmä
- Sertifioinnin ja olennaisten vaatimusten viranomaisyhteistyöryhmä
- Velvoittavien tiedonkeruiden koordinaatioryhmä
- Viila-yhteistyöverkosto
- Sosiaalihuollon tiedonhallinnan asiantuntijaverkosto
- Kansainväliset ryhmät ja verkostot (mm. EU-hankkeet, HL7, SNOMED International)
- Hankkeiden verkostot (mm. Kanta, RRP eli Kestävän kasvun ohjelma, Valtava)
- Tietojärjestelmätoimittajat, sote-organisaatiot, sote-ammattilaiset
- THL sisäiset ryhmät mm.
 - Kanta-ryhmät
 - Komppa - koodistopalveluryhmä
 - TAKO – tietomäärittelysten koordinointi
 - Eri osastojen aiheasiantuntijat